

Den äldsta rösten

Peter Wickblom följde Erik Jansson till Bishop Hill. Wickblom blev 96 år och var 94 då han spelades in med fonograf av Jonas Berggren, 1904.

Röstinspelningen, som du kan höra i luren, är bland de äldsta i världen. Det raspiga ljudet och alftadialekten gör det svårt att förstå, men nedan är en förenklad utskrift av hans beskrivning av sjöresan med barken New York som lämnade Gävle 17 oktober 1846 med 200 emigranter och anlände New York 20 mars 1847.

-Då jag for till Amerika blev sjömännen villade av en fiskebåt och tänkte det var en fyrbåk och for bortitok (gick på grund?) och skeppet törnade omkring. Ovanför brakade det till och vattnet forsade in i lastluckan, ungefär som ett spjäll-lock. Och vi till att pumpa. Då kom kvinnorna och jämrade sig och grät och sa öka. En sjöman på tolv år, han stannade av. Ingenting är loss, men kärringa! Du förstår inte, sa han. Nä, för fastän far min är gammal och skev så låter Gud oss komma i land, eller hur, Pappa? Jovisst kommer vi till land, sa jag. Och vi pumpade. Vi var många starka karlar som pumpade 15 minuter per man. Så rätt som det är så började det (vattnet) att minska. Vi pumpade läns. Och det är troligt att skeppet tätade, så det steg och (slutade) läcka. Så kom det en lursbåt (bogserbåt) och tog oss till England, till Cowes (på Isles of Whight i Engelska kanalen). Vi var inne i docka där, i sju veckor, innan vi kunde fara/ge oss av. Skulle tro jag var tjugoen veckor på skeppet!

Det är den 3 april, 1904. Jag är född den 14 februari 1810, så jag är 94 år och några månader gammal, men jag är kry, för jag har kunnat hacka upp ränjet (huggit ved?), men nu är jag lat, så jag bryr mig inte om det.

-Kan du läsa utan glasögon nu?

-Jag kan läsa. Om jag har bra glasögon kan jag läsa. Jag tog av mig dem till att börja med, men jag funderar på att sluta nu för ögonen blir sämre så jag ser inte så bra. Och mina bästa glasögon har kommit bort, som jag såg med.

